

А. М. Ермоленко

Лоренц Конрад-Захаріас

ЛОРЕНЦ Конрад-Захаріас (Lorenz Konrad Zacharias; 07. 11. 1903, Відень – 27. 02. 1989, там само) – австрійський біолог, філософ. Нобелівська премія з фізіології та медицини (1973). Іноз. чл. Лондон. королів. товариства та Амер. НАН. Доктор медичних наук (1928). Золота медаль Нью-Йорк. зоол. товариства (1955). Навч. у Колумбій. університеті (Нью-Йорк, 1922), закін. мед. факультет Віден. університету (1928). Працював у ньому асист. каф. анатомії; від 1937 читав лекції з психології тварин. Від 1940 – професор кафедри психології Кенігсбер. університету (нині Калінінград, РФ). Як військ. лікар мобілізов. 1942 у нім. армію, 1944 потрапив у рос. полон, працював у шпиталі для військовополонених, 1947 репатрійований. 1950 у Баварії заснував Інститут фізіології, заст. дир., дир. Інституту М. Планка (1958–73). Від 1973 – на пенсії. Бл. 20-ти р. вивчав водоплав. птахів. Співзасн. еволюц. епістемології та фундатор сучас. етології, висунув концепт уподібнення структурування поведінки тварин до етич. регулювання і нормування. Розробляв проблеми культур. антропології. Обґрунтовуючи еволюц. теорію знання, вважав, що у людини для створення відповід. картини світу є природжений апарат, обумовлений когнітив. механізмами. Духовне життя людини розглядав як надіндивідуал. процес. Гол. методом пізнання вважав індуктивний, вбачаючи його еврист. значення у можливості редукції спец. законів природи. Автор низки наук.-популяр. книг про природу. На його честь названо малу планету № 3861, відкриту 1910.

Основні праці

Sokamder Menschaufden Hund. Wien, 1950; King Solomon's Ring. London, 1952; Man Meets Dog. London, 1954; Das sogenannte Böse. Wien, 1963; Evolution and Modification of Behavior. Chicago, 1965; On Aggression. New York; London, 1966; Studies in Animal and Human Behavior. London, 1970. Vol. 1; 1971. Vol. 2; Die Rückseite des Spiegels. Versuche einer Naturgeschichte des menschlichen Erkennens. München, 1973; Behind the Mirror: A Search for a Natural History of Human Knowledge. London, 1977; Das Jahr der Graugans. München, 1978; The Year of the Greylag Goose. New York, 1979; The Foundations of Ethology. New York, 1981; Der Abbau des Menschlichen. München, 1983; The Waning of Humaneness. Boston, 1987.

Рекомендована література

1. A. Schanse. Evolutionäre Erkenntnistheorie und biologische Kulturtheorie. Konrad Lorenz unter Ideologieverdacht. Würzburg, 2005;
2. Черников А. М., Клещенко Е. В. Конрад Лоренц о животных и людях // Химия и жизнь. 2013. № 11.

Бібліографічний опис:

Лоренц Конрад-Захаріас / А. М. Єрмоленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-56467>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).